

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตรการทอผ้าไหมมัดหมี่จำนวน ๔๐ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

ความเป็นมา

ผ้าไหม (Thai silk) เป็นมรดกทางภูมิปัญญาของชาวสยามที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ กว่าที่จะเป็นผืนผ้าไหมที่สวยงาม ต้องผ่านกระบวนการสังสรรค์อันยาวนานของช่างทอ เริ่มตั้งแต่การปลูกหม่อน การเลี้ยงตัวไหม การสาวไหมเพื่อนำมาทำเป็นเส้นไหม การฟอกไหม การย้อมสี และการทอเป็นผืนผ้า

กศน.อำเภอศีขรภูมิ จึงได้จัดตั้งกลุ่มเพื่อศึกษาเรียนรู้และฝึกปฏิบัติการทอผ้าไหมมัดหมี่ขึ้น

หลักการของหลักสูตร

๑. เน้นการเลือกใช้เส้นไหมสีเหลืองในการทอ ซึ่งจะทำให้ผ้ามีความนุ่มพลิ้วน่าสวมใส่
๒. เน้นการทอลายเอกลักษณ์อำเภอศีขรภูมิ และสีย้อม ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๓. เป็นรูปแบบการขายที่สามารถประยุกต์ใช้ได้หลากหลาย

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ ความเข้าใจ เทคนิคการทอผ้าไหมลายอำเภอศีขรภูมิ สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบการมัดลาย การย้อมสีที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๓. เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและอาชีพดั้งเดิมของบรรพบุรุษ
๔. เพื่อเป็นการสืบสานวัฒนธรรมการทอผ้าไหม

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้พลาดโอกาส และผู้ขาดโอกาส

ระยะเวลาเรียน

รวมหลักสูตร	๔๐ ชั่วโมง	แบ่งเป็น
ภาคทฤษฎี	จำนวน ๕ ชั่วโมง	
ภาคปฏิบัติ	จำนวน ๓๕ ชั่วโมง	

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม
  - ๑.๑ การย้อมสีไหม จำนวน ๕ ชั่วโมง
    - วัสดุอุปกรณ์
    - วิธีการ/ขั้นตอนการย้อมสีไหม
    - ข้อควรระวังในการย้อมสีไหม
  - ๑.๒ การกรอเส้นไหมยืน/ไหมพุ่ง จำนวน ๕ ชั่วโมง
    - จุดประสงค์ของการกรอไหม

- วัสดุและอุปกรณ์
- วิธีการกรอไหม
- ข้อควรระวังในการกรอไหม

๑.๓ การม้วน/ปั่นไหม

จำนวน ๕ ชั่วโมง

- จุดประสงค์ของการม้วน/ปั่นไหม
- วัสดุและอุปกรณ์
- วิธีการม้วน/ปั่นไหม
- ข้อควรระวังในการม้วน/ปั่นไหม

๑.๔ การทอผ้าไหม จำนวน

๒๐ ชั่วโมง

- ขั้นตอนการทอผ้าไหม
- การเตรียมกี่
- การนำหลอดพุ่งใส่กระสวย
- การเหยียบตะกอ
- การพุ่งกระสวย
- การจัดลวดลายและแต่งริมขอบผ้า
- การกระแทรกฟืม
- การชิงหน้าผ้าให้ตึง
- การต่อเส้นไหมยืนและเส้นไหมพุ่งเมื่อเส้นไหมขาด
- การปรับและปล่อยเส้นไหมยืน
- การหิวเส้นไหมยืนขณะทอผ้าไหม
- การเก็บกักเมื่อหยุดพักการทอผ้าไหม
- ทอตามลวดลายมัดหมี่ตามต้องการ

๒. การบริหารจัดการอาชีพ จำนวน

๕ ชั่วโมง

๒.๑ จัดการการตลาด

๒.๑.๑ ทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด

๒.๑.๒ ประชาสัมพันธ์

๒.๑.๓ ส่งเสริมการขายและการบริการ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. ศึกษาจากเอกสารและภูมิปัญญา
๒. ฟังวิทยากรบรรยายให้ความรู้
๓. การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
๔. แลกเปลี่ยนเรียนรู้

๕. ทำใบความรู้และใบงาน
๖. ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง
๗. ฝึกปฏิบัติจริงและทดสอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดให้

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อเอกสาร
๒. เอกสารประกอบการเรียนรู้
๓. ใบงาน
๔. ใบความรู้
๕. ภูมิปัญญา
๖. สถานประกอบการ

การวัดและการประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และจบหลักสูตร

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าไหมลายอำเภอศีขรภูมิ

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.ทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม	๑.๑สามารถอธิบายและสาธิตการย้อมสีไหม ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์วิธีการขั้นตอนการย้อมสีไหม ข้อควรระวังในการย้อมสีไหม	๑.๑ การย้อมสีไหม - วัสดุอุปกรณ์ - วิธีการขั้นตอนการย้อมสีไหม - ข้อควรระวังในการย้อมสีไหม			๕
	๑.๒สามารถอธิบายและสาธิตการกรอเส้นไหมยืน/ไหมพุ่ง ได้แก่ จุดประสงค์ของการกรอไหม วัสดุและอุปกรณ์ วิธีการกรอไหมและข้อควรระวังในการกรอไหมได้	๑.๒การกรอเส้นไหมยืน/ไหมพุ่ง - จุดประสงค์ของการกรอไหม - วัสดุและอุปกรณ์ - วิธี/ขั้นตอนการกรอไหม - ข้อควรระวังในการกรอไหมได้		-	๕

	<p>๑.๓สามารถอธิบายและสาธิต การม้วน/ปั่นไหม ได้แก่ จุดประสงค์ของการม้วน/ปั่นไหม วัสดุและอุปกรณ์ วิธีการม้วน/ปั่นไหม และ ข้อควรระวังในการม้วน/ปั่นไหมได้</p>	<p>๑.๓การม้วน/ปั่นไหม</p> <ul style="list-style-type: none"> - จุดประสงค์ของการม้วน/ปั่นไหม - วัสดุและอุปกรณ์ - วิธีการม้วน/ปั่นไหม - ข้อควรระวังในการม้วน/ปั่นไหม 		-	๕
	<p>๑.๔สามารถทอผ้าไหม ได้แก่ ขั้นตอนการทอผ้าไหม การเตรียมกึ่งการนำหลอดพุ่งใส่ กระจายการเหยียบตะกอกการ พุ่งกระจาย การจัดลวดลายและแต่งริม ขอบผ้าการกระแทรกฟิม การชิงหน้าผ้าให้ตึง การต่อเส้นไหมยืนและเส้นไหมพุ่งเมื่อเส้นไหมขาดการปรับและปล่อย เส้นไหมยืนการหวีเส้นยืนขณะ ทอผ้าไหมได้</p>	<p>๑.๔การทอผ้าไหม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขั้นตอนการทอผ้าไหม - การเตรียมกึ่ง - การนำหลอดพุ่งใส่ กระจาย - การเหยียบตะกอก และการ พุ่งกระจาย - การจัดลวดลายและแต่งริมขอบผ้า - การกระแทรกฟิม และการชิงหน้าผ้าให้ ตึง - การต่อเส้นไหมยืนและเส้นไหมพุ่งเมื่อ เส้นไหมขาด - การปรับและปล่อยเส้นไหมยืน - การหวีเส้นยืนขณะทอผ้าไหม - การเก็บกึ่งเมื่อหยุดพักการทอผ้าไหม - ทอตามลวดลายตามที่ต้องการ 		-	๒๐

<p>๒. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม</p>	<p>๒.๑ สามารถจัดการการตลาดได้แก่ การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า/คู่แข่งทางการตลาด การประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมการขายและการบริการ และการขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ได้</p>	<p>๒.๑ จัดการการตลาด - ทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์ - ส่งเสริมการขายและการบริการ - ขอมาตรฐานผลิตภัณฑ์ 	<p>๒.๑ การบริหารจัดการตลาด</p> <p>๒.๑.๑ ผู้เรียนศึกษาข้อมูลการตลาดและวิเคราะห์ความต้องการจากแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา</p> <p>๒.๑.๒ กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลุ่มุทธ์ และแผนการตลาด</p> <p>๒.๑.๓ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามกระบวนการจัดการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การส่งเสริมการขาย และการกระจายสินค้า</p>	<p>๕</p>	<p>-</p>
--	---	--	---	----------	----------

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

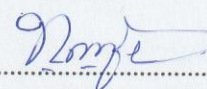
๑. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ถึงวิธีการฟอก ย้อม ทอผ้าไหมลายอำเภอศีขรภูมิ
๒. ผู้เรียนมีความรู้ สามารถปฏิบัติการฟอก ย้อม ทอผ้าไหมลายอำเภอศีขรภูมิ
๓. ผู้เรียนมีความรู้ เข้าใจหลักการวิธีการวางแผนจัดจำหน่ายผลผลิต
๔. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ ในการประกอบอาชีพได้

ผู้สอน / สถานที่เรียน

.....
.....
.....
.....อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร
(นางกฤษณา ใจกล้า)
ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ..........ผู้ตรวจสอบหลักสูตร
(นางวิไลพร ศรีกุล)
ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายทรงชัย เจือจันทร์)
ครูชำนาญการ

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางกนกณัฐ สิงหะ)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศีขรภูมิ

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยากร .....

หลักสูตร วิชา การทอผ้าไหมมัดหมี่ จำนวน ๔๐ ชั่วโมง (เรียนวันละ ๕ ชั่วโมง)

ระหว่างวันที่ .....

เวลาเรียน ๐๙.๐๐ – ๑๕.๐๐ น.

สถานที่จัดการเรียน .....

วัน เดือน ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
	๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น.	<u>เรื่องที่ ๑</u> ทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม ๑.๑การย้อมสีไหม - วัสดุอุปกรณ์ วิธีการ/ขั้นตอนการย้อมสีไหม - ข้อควรระวังในการย้อมสีไหม	ภาคปฏิบัติ ๕ ชั่วโมง
	๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น.	<u>เรื่องที่ ๑</u> ทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม ๑.๒การกรอเส้นไหมยืน/ไหมพุ่ง - จุดประสงค์ของการกรอไหม /วัสดุและอุปกรณ์ - วิธี/ขั้นตอนการกรอไหมและข้อควรระวังในการกรอไหมได้	ภาคปฏิบัติ ๕ ชั่วโมง
	๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น.	<u>เรื่องที่ ๑</u> ทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม ๑.๓การม้วน/ปั่นไหม - จุดประสงค์ของการม้วน/ปั่นไหม /วัสดุและอุปกรณ์ - วิธีการม้วน/ปั่นไหม - ข้อควรระวังในการม้วน/ปั่นไหม	ภาคปฏิบัติ ๕ ชั่วโมง
	๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น.	<u>เรื่องที่ ๑</u> ทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม ๑.๔การทอผ้าไหม - ขั้นตอนการทอผ้าไหม - การเตรียมกี่ - การนำหลอดพุ่งใส่กระสวย - การเหยียบตะกอ - การพุ่งกระสวย - การจัดลวดลายและแต่งริมขอบผ้า - การกระแทรกฟืม	ภาคปฏิบัติ ๒๐ ชั่วโมง

วัน เดือน ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
		<ul style="list-style-type: none"> - การขึงหน้าผ้าให้ตึง - การต่อเส้นไหมยืนและเส้นไหมพุ่งเมื่อเส้นไหมขาด - การปรับและปล่อยเส้นไหมยืน - การหวีเส้นยืนขณะทอผ้าไหม - การเก็บกึ่งเมื่อหยุดพักการทอผ้าไหม - ทอตามลวดลายมัดหมี่ตามต้องการ 	
	๐๙.๐๐-๑๕.๐๐ น.	<p><u>เรื่องที่ ๒</u>การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม</p> <p>๒.๑ จัดการการตลาด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่งทางการตลาด - ประชาสัมพันธ์ - ส่งเสริมการขายและการบริการ - ขอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ 	ภาคทฤษฎี ๕ ชั่วโมง

ลงชื่อ.....วิทยากร

(.....)

วันที่...../...../.....